

Sygn. akt VII U 1424/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 lutego 2016 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Anna Kozłowska-Czabańska
Protokolant:	sekr. sądowy Aneta Rapacka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 24 lutego 2016 r. w W.

sprawy W. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania W. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 13 lipca 2015r. znak: (...) -2013

z dnia 11 września 2015r. znak: (...) -2013

z dnia 16 lipca 2015r. znak: ENP/25/(...)

z dnia 14 września 2015r. znak: ENP/25/(...)

oddala odwołania.

Sygn. akt VII U 1424/15

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. decyzją z dnia 5 września 2013r., Znak : E/25/(...) przyznał ubezpieczonej W. G. prawo do emerytury od dnia 23 sierpnia 2013r. tj. od daty nabycia uprawnień do emerytury. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury organ rentowy przyjął kwotę składek na ubezpieczenia emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przyznano emeryturę. Podstawa obliczenia emerytury podlegała przy tym pomniejszeniu, o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur, w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy i składki na ubezpieczenia zdrowotne. Organ rentowy wskazał, że emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, które ustalono na dzień osiągnięcia wieku emerytalnego. W decyzji tej ZUS wskazał, że kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 121773,73 zł; kwota zwaloryzowanego

kapitału początkowego wynosi 414763,78 zł; suma kwot pobranych emerytur wynosi 102916,27 zł; średnie dalsze trwanie życia wynosi 253,70 miesięcy; wyliczona kwota emerytury wynosi 1709,19 zł.

Organ rentowy zauważył też, że wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. emerytalnej tj. przy użyciu następującego wzoru $[(121773,73 + 414673,78) - 102916,27] / 253,70 = 1709,19$ zł.

Następnie Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. (po rozpoznaniu wniosku ubezpieczonej W. G., z dnia 29 maja 2015r. o przeliczenie kapitału początkowego i emerytury) w dniu 13 lipca 2015r. wydał decyzję o ponownym ustaleniu kapitału początkowego Znak (...) -2013 (s. 21, akta rentowe tom I), a następnie w dniu 16 lipca 2015r. wydał decyzję o przeliczeniu emerytury Znak (...).

Dodatkowo w toku postępowania organ rentowy w zakresie objętym odwołaniem, wydał w dniu 14 września 2015r. decyzję znak: ENP/25/(...) (dotyczącą przeliczenia emerytury – ustalając jej wysokość na 1795,24 zł) oraz w dniu 11 września 2015r. decyzję znak: (...) -2013 (dotyczącą ustalenia kapitału początkowego – ustalając kapitał początkowy na 140023,73 zł).

Ubezpieczona W. G., po zapoznaniu się z decyzjami ZUS, w dniu 26 sierpnia 2015r. odwołała się od decyzji organu rentowego z dnia 13 lipca 2015r. oraz z dnia 16 lipca 2015r. podważając dokonane w tym aspekcie ustalenia organu rentowego. W treści odwołania wnioskodawczyni zwróciła się o ponowne przeliczenie kapitału początkowego poprzez właściwą interpretację dokumentów za lata 1988 – 1990 oraz o przeliczenie emerytury. W uzasadnieniu odwołania ubezpieczona przedstawiła własną interpretację metody wyliczenia jej świadczeń (vide: k.2-3 as.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w odpowiedzi na odwołania, z dnia 25 września 2015r., wniósł o: 1) umorzenie postępowania na podstawie art. 477⁽¹³⁾ k.p.c. w zakresie jakim zaskarżona decyzja z dnia 13 lipca 2015r., znak: (...) -2013 została zmieniona przez decyzję z dnia 11 września 2015r. znak: (...) -2013 oraz w zakresie jakim zaskarżona decyzja z dnia 16.07.2015r., znak: ENP/25/(...) została zmieniona przez decyzję z dnia 14.09.2015r., znak: ENP/25/(...) 2) oddalenie odwołań w pozostałej części.

W uzasadnieniu swojego stanowiska organ rentowy podniósł, że zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 13 lipca 2015r. (s.21 akta rentowe tom I), decyzją z dnia 11 września 2015r. (s.35 akta rentowe tom I) uwzględniając przy ustalaniu wartości kapitału początkowego dodatkowe wynagrodzenie ubezpieczonej za okres od 15 września 1988r. do 31 grudnia 1989r. Z uwagi na wydaną decyzję o ponownym ustalaniu wartości kapitału początkowego oraz na fakt, iż wysokość emerytury ubezpieczonej ustalona została na podstawie art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2015r., poz. 748) organ rentowy w dniu 14 września 2015r. (s.19 akta rentowe tom II) wydał decyzję, którą zmienił decyzją z dnia 16 lipca 2015r. (s.15 akta rentowe tom II) i ponownie ustalił wysokość emerytury ubezpieczonej.

W dalszej kolejności ubezpieczona W. G. w piśmie procesowym z dnia 21 października 2015r. odniosła się do stanowiska organu rentowego, jak też rozszerzyła dotychczasowy zakres odwołania. Ubezpieczona wniosła między innymi odwołanie od decyzji z dnia 11 września 2015r., znak (...) -2013 oraz z dnia 14 września 2015r., znak (...) – stwierdzając, że są one niemiarodajne. Jednocześnie wnioskodawczyni zwróciła się o: 1) ponowną dogłębną analizę dokumentacji pracowniczej za lata 1989-1990 znajdującej się w zasobach ZUS, w szczególności odzwierciedlenie zarobków za te lata w zestawieniach tabelarycznych stanowiących załączniki wydanych wiążących decyzji emerytalnych poczynsży od 2008r.; 2) ustalenia czy i w jakim stopniu zasadniczo różniące się od siebie wartości tych dochodów oraz różne wartości wskaźników podane w zestawieniach, o których mowa, miały wpływ na wyliczoną wysokość świadczenia emerytalnego; 3) wydanie stosownej decyzji po weryfikacji dokumentów, która jednoznacznie potwierdzi lub zaprzeczy domniemaniom ubezpieczonej.

Zaakcentowania wymaga, iż do zamknięcia rozprawy w dniu 24 lutego 2016r. ubezpieczona W. G. podtrzymała zgłoszone w toku sprawy stanowisko, zaś Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. zmienił swoje pierwotne stanowisko i wniósł o oddalenie odwołań w całości.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona W. G. na podstawie decyzji ZUS z dnia 24 września 2008r., znak: (...) uprawniona jest do emerytury ze skutkiem od dnia 1 sierpnia 2008r. (k.115 ar.) w wysokości 1560,29 zł. Przy czym do ustalenia wysokości świadczenia (za lata 1988-1990) organ rentowy uwzględnił między innymi dokumentację złożoną przez wnioskodawczynię, w tym: świadectwo pracy z dnia 13 września 1988r. z Wojewódzkiej (...) w E. (k.9 ar.); świadectwo pracy z dnia 30 grudnia 1989r. z Biura Rady Krajowej (...) (k.15 ar.); decyzję z dnia 5 lutego 1990r., z dnia 13 marca 1990r., z dnia 5 kwietnia 1990r. z Urzędu Miejskiego w E. (k.17-22 ar.); świadectwo pracy z dnia 31 sierpnia 1992r. z (...) Szkoły Zawodowej Nr (...) w E. (k.23 ar.); zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z Biblioteki (...) za lata 1982-1988 (k.33 ar.); zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z (...) w E. za lata 1985-1988 (k.37 ar.); zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z Zespołu Szkół (...) w E. (k.39 ar.); informację o wynagrodzeniu z Rady Krajowej (...) z dnia 21 października 1988r., z dnia 31 marca 1989r., z dnia 27 lipca 1989r., z dnia 11 września 1989r., z dnia 26 marca 1990r., z dnia 25 października 1989r. (k.57-67 ar.), wraz z kartami wynagrodzeń (k.69-78 ar.); zaświadczenie z dnia 15 lutego 1990r. (k.77 ar.); zaświadczenie z Powiatowego Urzędu Pracy z dnia 25 sierpnia 2008r., wraz z kartą wypłat zasiłków (k.93-95ar.); zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z Zespołu Szkół (...) (99 ar.); pismo Powiatowego Urzędu Pracy w E. z dnia 22 września 2008r., wraz z zaświadczeniem oraz indywidualną kartą wypłat zasiłków (k.103-108 ar.);

Następnie organ rentowy, w związku ze składaniem przez wnioskodawczynię dalszej dokumentacji z okresu jej zatrudnienia, kolejnymi decyzjami przeliczał świadczenie emerytalne (k.119-283 ar.).

W dniu 23 lipca 2013r. ubezpieczona złożyła do organu rentowego nowy wniosek o przyznanie emerytury (tj. emerytury powszechnej).

Skutkowało to wszczęciem przez organ rentowy postępowania wyjaśniającego, po przeprowadzeniu którego organ rentowy decyzją z dnia 05 września 2013r. przyznał ubezpieczonej emeryturę od dnia 23 sierpnia 2013r. tj. od daty nabycia przez nią uprawnień do emerytury. Do obliczenia emerytury ZUS przyjął kwotę składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przyznano emeryturę. Organ rentowy wskazał, że podstawa obliczenia emerytury podlegała pomniejszeniu o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur, w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy i składki na ubezpieczenia zdrowotne. Jednocześnie ZUS wyjaśnił, że emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, które ustalono na dzień osiągnięcia wieku emerytalnego. W konsekwencji organ rentowy stwierdził, że: kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 121773,73 zł; kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 414763,78 zł; suma kwot pobranych emerytur wynosi 102916,27 zł; średnie dalsze trwanie życia wynosi 253,70 miesięcy; wyliczona kwota emerytury wynosi 1709,19 zł. Dodatkowo organ rentowy wskazał, że wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych: $[(121773,73 + 414673,78) - 102916,27] / 253,70 = 1709,19$ zł.

W konkluzji decyzji organ rentowy zaznaczył, że emerytura powszechna okazała się niższa od dotychczas wypłacanej emerytury, wobec powyższego organ rentowy postanowił o dalszym wypłacaniu emerytury przyznanej na podstawie art. 29 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009r. Nr 153 poz. 1227) w kwocie brutto wynoszącej 2254,85 zł. (vide: k.1-11 ar.t.II).

W dalszej kolejności ubezpieczona W. G. w dniu 29 maja 2015r. złożyła do ZUS wniosek o przeliczenie kapitału początkowego i emerytury w oparciu o przepisy ustawy emerytalnej z dnia 05 marca 2015r. o zmianie ustawy o

emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, która to weszła w życie z dniem 1 maja 2015r. (k.13 ar.t.II).

Organ rentowy, po rozpoznaniu wniosku ubezpieczonej, wydał:

w dniu 13 lipca 2015r. decyzję o ponownym ustaleniu kapitału początkowego znak (...) -2013 (k.21 ar.t.I), której ustalono, że: 1) podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 1162,78 zł. Przy czym organ rentowy wskazał, że do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. z okresu od 01 stycznia 1984r. do 31 grudnia 1993r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 95,24 %. Podstawa wymiaru kapitału początkowego została ustalona przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 95,24 % przez kwotę 1220,89 zł tj. kwotę bazową wynikającą z ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych; 2) okresy składkowe wynoszą łącznie 22 lata, 1 miesiąc, 15 dni tj. 265 miesięcy, natomiast okresy nieskładkowe wynoszą 8 miesięcy i 11 dni. Z tytułu sprawowania opieki nad dzieckiem (dziećmi) okres nieskładkowy wyniósł 3 lata tj. 36 m-cy. Organ rentowy wyjaśniał też, że okresy opieki nad dzieckiem zostały przeliczone przy zastosowaniu art. 174 ust. 2a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przy zastosowaniu przelicznika 1,3 za każdy rok.; 3) współczynnik proporcjonalny do - osiągniętego do 31 grudnia 1998r.- wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wynosi 93,09 %. Wysokość kwoty bazowej ustalono natomiast na 293,01 zł. 4) średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat, określono na 209 miesięcy (na podstawie komunikatu Prezesa GUS z dnia 25 marca 1999r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn – M.P. Nr 12, poz. 173).

W oparciu o powyższe organ rentowy ustalił kapitał początkowy, który na dzień 01 stycznia 1999r. wyniósł 137398,69 zł. W konsekwencji wydania decyzji z dnia 13 lipca 2015r. organ rentowy w dniu 16 lipca 2015r. wydał decyzję o przeliczeniu emerytury znak (...) (k.15 ar.t.II) zgodnie z którą po przeliczeniu kapitału początkowego wysokość emerytury wyniosła 1762,98 zł. Emerytura ustalona przedmiotową decyzją została przez ZUS zawieszona jako świadczenie mniej korzystne, niż dotychczas pobierane przez odwołującą.

Dodatkowo organ rentowy, wydał w dniu 14 września 2015r. decyzję znak: ENP/25/(...) (dotyczącą przeliczenia emerytury – ustalając jej wysokość na 1795,24 zł) oraz w dniu 11 września 2015r. decyzję znak: (...) -2013 (dotyczącą ustalenia kapitału początkowego – ustalając kapitał początkowy na 140023,73 zł).

Ubezpieczona W. G. od powyższych decyzji ZUS z dnia 13 lipca 2015r., z dnia 16 lipca 2015r., z dnia 11 września 2015r. oraz z dnia 14 września 2015r. odwołała się inicjując postępowanie sądowe.

W toku postępowania, wnioskodawczyni przedstawiła własne wyliczenia co do faktycznej wysokości kapitału początkowego oraz wysokości emerytury (k.2-3 as. oraz k.8-9 as.). Dodatkowo wnioskodawczyni złożyła kserokopię, znajdującej się już w aktach ZUS, dokumentację dotyczącą wyliczenia wysokości świadczenia oraz kapitału początkowego (k.10 as.). Nadto na rozprawie w dniu 24 lutego 2016r. odwołująca przedstawiła szczegółowy sposób, w jaki wyliczyła wysokość świadczenia emerytalnego oraz wysokość kapitału początkowego (k.19-20 as. oraz zapis rozprawy od znacznika 00:16:57 do znacznika 00:50:51 oraz od znacznika 00:54:52 do znacznika 00:57:27 k.22 ar.).

Ustalono też, że organ rentowy w decyzji z dnia 13 lipca 2015r. dotyczącej ponownego ustalenia kapitału początkowego niezasadnie przeliczono okresy opieki nad dzieckiem (tj. przy zastosowaniu przelicznika 1,3% zamiast 0,7%), natomiast w decyzji z dnia 11 września 2015r. zweryfikowano kwoty wynagrodzenia za okres od 1988r. do 1989r. (vide: k.20 as. oraz zapis rozprawy od znacznika 00:14:47 do znacznika 00:16:57)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie materiału dowodowego znajdującego się w aktach sprawy, w tym dołączonych do akt sprawy aktach rentowych ubezpieczonej, jak też na podstawie dowodu z zeznań W. G., złożonych przez nią w charakterze strony. Dowody w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia są spójne, logiczne i wzajemnie się uzupełniają. W niniejszej sprawie strony postępowania co do zasady nie kwestionowały materiału dowodowego w postaci dokumentów co potwierdza jego wysoki walor dowodowy i bezsporny charakter. Jednocześnie

Sąd uznał za wiarygodne zeznania odwołującej złożone przez nią w charakterze strony. Zeznania ubezpieczonej pozwoliły bowiem na ustalenie przyczyn zakwestionowania decyzji ZUS, jak też na podstawie złożonych zeznań możliwe było zweryfikowanie przedstawionych przez wnioskodawczynię okoliczności.

Z tego względu Sąd uznał zgromadzony materiał za dostateczny do wydania orzeczenia w sprawie.

Sąd zważył co następuje :

Odwołania W. G. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 13 lipca 2015r. znak: (...) -2013, z dnia 11 września 2015r. znak (...) -2013, z dnia 16 lipca 2015r. znak (...), z dnia 14 września 2015r. znak (...) są niezasadne i podlegają oddaleniu.

Na wstępie wskazać należy, iż zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem judykatury, w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot rozpoznania sprawy sądowej wyznacza decyzja organu rentowego, od której wniesiono odwołanie (art. 477⁽⁹⁾ k.p.c., art. 477⁽¹⁴⁾ k.p.c. - tak orzeczono w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 2010 r. II UZ 49/09 LEX nr 583831). W wyroku z dnia 23 kwietnia 2010 r. (II UK 309/09, LEX nr 604210) Sąd Najwyższy przypomniał, że zgodnie z systemem orzekania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, w postępowaniu wywołanym odwołaniem do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych sąd rozstrzyga o prawidłowości zaskarżonej decyzji (art. 477⁽¹⁴⁾ § 2 i art. 477^(14a) k.p.c.) w granicach jej treści i przedmiotu. Ponadto treść decyzji wydanej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, a także zakres wniesionego od niej odwołania wyznacza przedmiot sporu (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 10 listopada 2004 r. III AUa 430/2004).

W niniejszej sprawie, z uwagi na dokładne sprecyzowanie zakresu odwołania przez ubezpieczoną, spór pomiędzy stronami dotyczy ustalenia, czy prawidłowy był przyjęty przez ZUS sposób przeliczenia kapitału początkowego i przeliczenia emerytury.

W tym aspekcie Sąd zważył, iż decyzje dotyczące przeliczenia kapitału początkowego i przeliczenia emerytury zostały wydane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Zauważyć należy, iż organ rentowy prawidłowo zastosował art. 26 a także art. 29 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Również interpretacja art. 174 ww. ustawy została przeprowadzona we właściwy sposób i przy użyciu prawidłowej wykładni. Jednocześnie Sąd zauważa, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych przy każdorazowym wydawaniu decyzji uwzględniał wszystkie elementy wchodzące w skład podstawy obliczania emerytury zawarte w art. 25 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W związku z powyższym za nietrafne należy uznać stanowisko ubezpieczonej co do przyjęcia jako podstaw wyliczenia emerytury kwot i wskaźników prezentowanych przez ubezpieczoną w toku procesu.

Jak bowiem słusznie wskazał to organ rentowy w uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie z dnia 25 września 2015r. ubezpieczona W. G. nie przedstawiła szczegółowego wyliczenia zarobków za lata 1988-1990.

Przy tym zauważyć należy, że przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w sposób szczegółowy regulują katalog środków dowodowych, jakie służą ubezpieczonemu w postępowaniu przed organem rentowym do wykazania zarówno stażu ubezpieczeniowego, jak i wysokości osiąganych przychodów. W ocenie Sądu nader często występują sytuacje, w których ubezpieczeni mają problemy z dostarczeniem dokumentacji spełniającej rygorystyczne wymogi formalne i w konsekwencji - wobec ograniczonej dopuszczalności zastosowania innych środków dowodowych w postępowaniu przed organem rentowym (np. zeznań świadków) – nie są w stanie udowodnić okoliczności faktycznego polegania ubezpieczeniu, czy też wysokości przychodów. W dacie wydania przez organ rentowy spornej decyzji możliwość dowodzenia była ograniczona Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. z 2011 r., Nr 237, poz. 1412 – które zmieniło rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń - Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm.).

Stosowanie do § 21 ust. 1 tego Rozporządzenia – środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia. Natomiast w myśl § 28 ust. 1 Rozporządzenia - środkiem dowodowym w postępowaniu przed organem rentowym mogą być również poświadczone za zgodność z oryginałem kopie dokumentów stwierdzających stan zdrowia oraz dotyczących okresów składkowych i nieskładkowych, a także wysokości wynagrodzenia, przychodu, dochodu i uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru świadczeń, wydawane przez jednostki upoważnione do przechowywania dokumentacji zlikwidowanych lub przekształconych zakładów pracy.

Jednocześnie zgodnie z utrwalonym i zachowującym dalszą aktualność stanowiskiem orzecznictwa (odnoszącym się bezpośrednio do wcześniej obowiązującego aktu prawnego regulującego kwestię postępowania przed organami rentowymi tj. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń - Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm., które zostało następnie zastąpione Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe - Dz. U. z 2011 r., Nr 237, poz. 1412) - w razie wszczęcia postępowania sądowego, toczącego się wskutek odwołania ubezpieczonego od odmownej decyzji organu rentowego dopuszczalne jest przeprowadzanie wszelkich dowodów dla wykazania okoliczności, mających wpływ na prawo do świadczenia. W postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokości mogą być udowodniane wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego. Ograniczenia dowodowe zawarte w treści Rozporządzenia w sprawie postępowania dotyczą wyłącznie postępowania przed tymi organami (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 lutego 1996 roku, II URN 3/95). W postępowaniu sądowym w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych obowiązują odstępstwa od ogólnych zasad dowodzenia podyktowane dążeniem do pełnego i wszechstronnego rozstrzygnięcia wszystkich kwestii spornych. W praktyce oznacza to, że w postępowaniu tym dopuszczalne jest wykazanie wszelkimi dowodami okoliczności, od których zależą uprawnienia do świadczeń z ubezpieczenia społecznego, także wówczas, gdy z dokumentów wynika co innego (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 września 1995 roku, II URN 23/95). W trakcie postępowania dowodowego w sprawach z ubezpieczenia społecznego, mogą być przeprowadzane wszelkie dowody przewidziane przepisami kodeksu postępowania cywilnego, w tym także dowód z zeznań świadków, w celu udowodnienia wysokości uzyskiwanego wynagrodzenia (odmiennie niż w trakcie postępowania przed organem rentowym), ale wiarygodność i moc wszystkich dowodów jest oceniana przez Sąd według jego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 20 czerwca 2007 r., III AUa 482/07, Apel.-W-wa 2008/1/154).

W ocenie Sądu Okręgowego powołane powyżej tezy, wyrażone w orzecznictwie, w sposób jednoznaczny wskazują te okoliczności, których spełnienie jest niezbędne dla ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości zgodnie z przepisami ustawy o Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a ponadto wskazują te uprawnienia strony, które umożliwiają jej dowodzenie swoich racji zarówno w postępowaniu administracyjnym, jak też w postępowaniu przed sądem powszechnym.

W świetle powyższego Sąd miał na uwadze, że ubezpieczona w toku postępowania nie przedstawiła nowych dowodów, które mogłyby służyć do poparcia zgłaszanych przez nią twierdzeń zawartych między innymi w odwołaniu z dnia 26 sierpnia 2015r. Ubezpieczona w toku postępowania przedstawiła bowiem wyłącznie wyliczenia kapitału początkowego oraz wyliczenia wysokości emerytury sporządzone w oderwaniu od obowiązujących przepisów oraz dokumentów zgromadzonych w aktach rentowych. Sąd wskazuje, iż subiektywne przeświadczenie odwołującej, iż w danym okresie zatrudnienia uzyskiwała ona wyższe wynagrodzenia, niż ustalone przez ZUS nie stanowią dostatecznej podstawy do zmiany zakwestionowanych decyzji. Skuteczne zakwestionowanie decyzji ZUS wymaga bowiem przedstawienia przez stronę odwołującą się dowodów, z których wynikałyby podnoszone twierdzenia.

Nawiązując do powyższego podkreślić należy, że regułą postępowania cywilnego jest okoliczność, iż ciężar udowodnienia wysokości roszczenia - w realiach przedmiotowej sprawy uzyskanego wynagrodzenia - zgodnie z art. 6 k.c. - spoczywa na wnioskodawczyni - jako osobie wywodzącej z tego faktu skutki prawne.

Wspomniany wyżej art. 6 k.c. wyraża dwie ogólne reguły: pierwszą - generalnie wymagającą udowodnienia powołanego przez stronę faktu, powodującego powstanie określonych skutków prawnych, oraz drugą regułę, która sytuuje ciężar dowodu danego faktu po stronie osoby, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Pierwsza "zasada obowiązku udowodnienia powoływanego faktu" jest w istocie nieunikniona ze względów racjonalnych, ponieważ odmienna regulacja powodowałaby powstanie niedopuszczalnej łatwości wywodzenia skutków prawnych z prostego powołania się na fakt bez potrzeby jego udowodnienia. Natomiast druga stanowi "ogólną zasadę rozkładu ciężaru dowodu", od której wyjątki wskazywać mogą niektóre przepisy szczególne. Z pierwszej reguły, wyrażonej w art. 6 k.c., wynika, że samo przyznanie faktu przez drugą stronę ewentualnego sporu nie może stanowić wystarczającego dowodu istnienia danego faktu, który musi być zawsze ponadto potwierdzony całokształtem materiału dowodowego lub innymi poznanymi już okolicznościami. Wyrazem tego jest regulacja art. 229 k.p.c. wymagającego, aby przyznanie faktu przez drugą stronę nie budziło wątpliwości, co wymaga właśnie uwzględnienia innych okoliczności. Druga, wskazana w art. 6 k.c. "ogólna zasada rozkładu ciężaru dowodu", jest regułą w znaczeniu materialnym, wskazującą, kto poniesie skutki nieudowodnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, natomiast przepis art. 232 k.p.c. wskazuje, kto ponosi ciężar dowodu w znaczeniu formalnym: "kto powinien przedstawiać dowody" (tak trafnie w orz. SN z dnia 17 lutego 2006 r., V CSK 129/05, Lex nr 200947; oraz wyr. SN z dnia 8 marca 2010 r., II PK 260/09, OSNP 201 1, nr 17-18, poz. 226).

Dodatkowo przepis art. 6 k.c. wskazuje tylko podmiot zobowiązany do udowodnienia faktu, natomiast ocena, czy wywiązał się on w istocie z tego obowiązku, "nie należy już do materii objętej dyspozycją art. 6 k.c., a stanowi aspekt mieszczący się już w domenie przepisów procesowych" (tak orz. SN z dnia 8 listopada 2005 r., I CK 178/05, 1 .ex nr 220844). Ponadto w związku ze zmianami Kodeksu postępowania cywilnego wprowadzonymi Ustawą z dnia 1 marca 1996 r. (Dz. U. Nr 43, poz., 189), polegającymi między innymi na skreśleniu art. 3 § 2, zmianie treści art. 316 § 1, art. 6 i art. 232 KPC, także w postępowaniu przed Sądem Ubezpieczeń Społecznych obowiązuje zasada kontradiktoryjności, zgodnie z którą strony są zobowiązane do wskazywania dowodów dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne, stając się dysponentem postępowania, a Sąd orzekający jest uwolniony od odpowiedzialności za rezultat postępowania dowodowego.

Zgodnie z wyżej wspomnianą zasadą kontradiktoryjności ciężar dowodu spoczywa na stronach postępowania cywilnego. To one, a nie sąd są wyłącznym dysponentem toczącego się postępowania i one wreszcie ponoszą odpowiedzialność za jego wynik (Por. uzasadnienie wyroku SN z dnia 17 grudnia 1996 r., 1 CKU 45/96, OSNC 1997, nr 6-7, poz. 76, z glosą A. Zielińskiego. Palestra 1998, nr 1-2, s. 204; wyrok SN z dnia 7 marca 1997 r., II CKN 70/96, OSNC 1997, nr 8, poz. 1 13; uzasadnienie wyroku SN z dnia 16 grudnia 1997 r., II UKN 406/97, OSNAPiUS 1998, nr 21, poz. 643; wyrok SN z dnia 15 grudnia 1998 r., I CKN 944/97, Prok. i Pr. 1999, nr 11-12, poz. 38; wyrok SN z dnia 7 lipca 1999 r., II CKN 417/98, Prok. i Pr. 1999, nr 11-12, poz. 35; uzasadnienie wyroku SN z dnia 15 lipca 1997 r., I CKN 415/99, LEX nr 83805; wyrok SN z dnia 7 października 1998 r., II UKN 244/98, OSNAPiUS 1999, nr 20, poz. 662; postanowienie SN z dnia 28 września 1999 r., II CKN 269/99, Prok. i Pr. 2000, nr 2, poz. 27; uzasadnienie wyroku SN z dnia 11 października 2000 r., II UKN 33/00, OSNP 2002, nr 10, poz. 25 1.). Rozkład ciężaru dowodu ma istotne znaczenie w toku całego postępowania, a nie tylko w fazie wyrokowania; nie jest on uzależniony od pozycji, jaką strona zajmuje w procesie cywilnym (wyrok SN z dnia 3 października 1969 r., II PR 313/69, OSNC 1970, nr 9, poz. 147.). W ocenie Sądu odwołująca nie sprostала obowiązkowi określonymu w art. 6 k.c. oraz 232 k.p.c., albowiem wskazane przez odwołującą dowody z dokumentów nie pozwoliły na zmianę zaskarżonej decyzji zgodnie z jej żądaniem.

Z tych właśnie przyczyn Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku.